

אמונת חיים

גליון תורני לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון שמח שנה ח'

ערב שב"ק ויחי טבת תשפא

דברי אלוקים חיים מרוך רבינו הגה"ק זיע"א

ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה וגו' וברש"י איתא למה פרשה זו סתומה (כלומר שקבלה הוא בידו שפרשת ויחי הוא תחילת פיסקא ולא חדא פרשה הוא עם וישב ישראל וכו', ודרך תחילת פרשה הוא שיש ריוח של ט' אותיות והכא אין ריוח כלל בתחילת ויחי) לפי שכיון שנפטר יעקב אבינו נסתמו עיניהם של ישראל מצרת השעבוד שהתחילו לשעבדם, דבר אחר שביקש יעקב לגלות את הקץ לבניו ונסתם ממנו עכ"ל, ולהלן (מט א, ב) כתוב בפסוק ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים, הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם, ופירש רש"י ביקש לגלות את הקץ ונסתלקה ממנו שכונה והתחיל אומר דברים אחרים עכ"ל, והנה לא פירש רש"י מה היתה הסיבה שנסתלקה ממנו השכינה ולא גילה את הקץ.

התרחקות מהגוים יביא את הגאולה

והנה הרמב"ן כתב כי רדת יעקב למצרים הוא גלותינו היום ביד החיה הרביעית דהיינו רומי הרשעה, כי בני יעקב הם בעצמם סובבו רדתם שם במכירת יוסף אחיהם, ויעקב ירד שם מפני הרעב, וחשב להנצל עם בנו בבית אוהב לו, כי פרעה אוהב את יוסף וכבן הוא לו, והיו סבורים לעלות משם ככלות הרעב מארץ כנען, וכמו שאמרו לגור בארץ באנו כי מרעה לצאן אשר לעבדך כי כבד הרעב בארץ כנען, והנה לא עלו, אבל ארך עליהם הגלות, ומת שם, והעלו עצמותיו, וזקני פרעה ושריו העלוהו, ועשו עמו אבל כבד. וכן אנחנו עם רומי ואדום, אחינו הסיבוני ביאתינו בידם כי כרתו ברית עם הרומיים ואגריפס המלך האחרון לבית השני ברח אליהם לעזרה, ומפני הרעב נלכדו אנשי ירושלים, והגלות ארך עלינו מאוד, לא נודע קיצו כשאר הגליות, ואנחנו כמתים בו ואומרים יובשו עצמותינו נגזרנו לנו ויעלו אותנו מכל העמים מנחה לה', ויהיה להם אבל כבד בראותם כבודינו ואנחנו נראה בנקמת ה' יקיימו ונחיה לפניו.

וכן להלן כתב הרמב"ן (מ"ט א) באחרית הימים הם ימות המשיח, כי יעקב ירמוז אליו בדבריו, וכמו שאמר להלן עד כי יבוא שילה ולו יקרת עמים, ורבותינו אמרו שביקש יעקב לגלות את הקץ ונסתלקה ממנו שכונה, כי לדברי הכל אחרית הימים ימות המשיח הם. וכן לעיל (פ' מקץ מג, יד) כתב גם כן הרמב"ן כי ירדת יעקב למצרים ירמוז לגלותינו ביד אדום, וראה הנביא הענין (כלומר שיעקב ראה זאת בנביאה) והתפלל סתם

דברות קודש מרוך רבינו עט"ר שליט"א

ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה וגו' צריכים להתבונן מה היה הכוח שהחזיק את יעקב אבינו, בעת מגוריו בארץ מצרים. חשבתי שזה מרומז בפסוק, ויחי לשון חיות, ומצריים הוא לשון של מיצר ושבע עשרה הוא בגמ' טוב. שהחיות של יעקב אבינו היה שהסתכל בכל מיצר, את הטוב שיש בזה. וכן אין טוב אלא תורה, שהתחזק בלימוד התורה. שנה"ה ר"ת ש'בת נ'ועם ה'נשמות, השבתות שערך בשירות ותשבחות לא-ל חי, וכל אלו נתנו לו ולכל כלל ישראל את הכוח להחזיק מעמד בין כל המיצרים של ימי החול. הנה קרבים ובאים ימי השובב"ם, אשר המה ימי תיקון, ומוטל על כל יהודי אשר נגעה יראת ה' אל לבו – להתחיל בעבודת הקודש של ימים מיוחדים אלו, אשר נתן לנו הקדוש ברוך הוא ברוב חסדו, לתקן מעשינו ולכפר על כל עוונותינו.

והנה פרשת ויחי הם ימי הכנה לימי השובבים, ואצל חסידים ידעו שהכנה היא למצוה הוא גבוה יותר מהמצוה עצמה, ואין צורך להמתין בתיקון המידות למוצאי שבת. וכן בא גם לרמז לנו לתקן את דרכינו בימים קדושים אלו לראות בכל מיצר, את הטוב שיש בזה, וכן לראות בכל אדם את הטוב שבו, וכן להתחזק בלימוד התורה ובשירות ותשבחות בסעודות השבת בשירות ותשבחות לא-ל חי. ואפ"ל עוד שזה רימז יעקב בפסוקים האספו ואגידה לכם והקבצו ושמעו בני יעקב, שיתקבצו יחדיו יידין אינאיינעם וכפי שרבותינו הק' ז"ל עוררו להתאסף יחדיו ובפרט בלילי שבתות, שזה נותן את הכוח ויכולת להתרומם ולהיחלץ מכל המיצרים.

הלואי שנזכה לנצל את ימי השובב"ם ת"ת כדבעי, דהם ימי תשובה מאהבה, והיא גבוהה יותר מהתשובה מיראה. וכן בעשרת ימי תשובה, רוצה כל אחד ואחד לכפר על חטאיו, ולהיכתב ולהיחתם לחיים טובים, אבל בשובב"ם – התשובה נעשית לאחר שכבר נחתם הדין חותם בתוך חותם, וכל התשובה היא לשם שמים. יהי רצון שנזכה לתקן את הדרוש ובזכות זה נזכה לשפע רב, ולביאת הגואל, מתוך רחמים וחסדים מגולים אמן.

לזכר עולם יהיה צדיק

הדפסת והפצת הגליון

לעילוי נשמת עט"ר מאור עינינו גאון עוזינו המנורה הטהורה עמוד ההוראה מופת הדור רבינו הגה"ק יצחק צבי משה צוק"ל בן מורינו ורבינו הגה"צ אביגדור מו"ס מקראלי ז"ע עלה בסערה השמימה ד' טבת תשע"ט זכותו יגן עלינו מכל צרה ומצוקה נגע ומחלה

לשעה ולדורות ואמר א-ל שדי יתן לכם רחמים וכו', והכתוב זה כפי מדרשם יש לון סוד גדול כי אמר ואל שדי, במידת הדין יתן לכם רחמים שלפניו, ויעלה אתכם ממידת הדין למידת הרחמים, והמשכיל יבין עכ"ל.

והנה הדברים של הרמב"ן נוקבים עד התהום שכתב לבד גרמנו הצרות בירידת מצרים ע"י שמכרו את יוסף למצרים וכן בזמן בית שני שכרתו ברית עם הרומיים.

וגם לעיל בפרשת וישלח (לב ד) כתב שבמה שהקדים יעקב לשלוח אל עשיו מלאכים, תפסוהו החכמים על זה ואמרו מחזיק באזני כלב, אמר לו הקב"ה ליעקב, לדרכו היה מהלך עשיו והייתה משלח אצלו ואמר לו הקב"ה ליעקב, לדרכו היה מהלך עשיו והיית משלח אצלו, ואמר לו כה אמר עבדיך יעקב, והוסיף הרמב"ן וכותב שעל דעתו גם זה ירמוז כי אנחנו התחלנו נפילתינו ביד אדום, כי מלכי בית שני באו בברית עם הרומיים, ומהם שבאו לרומי, והיא היתה סיבת נפילתם בידם של הרומיים, וזה מוזכר בדברי רבותינו ומפורסם בספרים עכ"ל.

כלומר שהרמב"ן רוצה להגיד שההתקרבות להגויים גרם החורבן ונפילת ישראל ביד הרומיים, ורוצה הרמב"ן הק' לומר בזה שלא לעשות כן וזה יגרום לקץ הגאולה מיד אדום שהוא גלות האחרון.

ביקש יעקב לגלות קץ הגלות

ונביא גם את דברי הרבינו בח"י שכתב שמה שביקש יעקב לגלות את הקץ לבניו ונסתם ממנו מה שיקרא באחרית הימים, הכוונה הוא לימות המשיח בקץ הגלות הזו הארוך, שאנו עומדים בו ביום, כי כל עניני יעקב ומקרוי הם רמז לגאולתינו השלישי הזה, כי כן יעקב היה השלישי לאבות, ולפי שנרמז ענין המשיח, בכלל דבריו וכמו שאמר עד שיבוא שילה לכן ראה הפרשה הזאת סתומה לרמוז הקץ הסתום שהיה רוצה לגלותו ונסתם ממנו, וכן אמרו בהגדה שראה יעקב אבינו שהיו כל האותיות בשמות י"ב השבטים חוץ מאות ח' וט' אמר יעקב כיון שאין בהם חטא ראויים הם לגלות להם את הקץ, אבל מכיון שראה שאין בהם את קו"ף ואות צד"יק אמר אינם ראויים לגלות להם את הקץ ולכן סתם ולא גילה ולכן פרשה זו סתומה.

ועוד כתב שם "קבלה ביד הנביאים שעתידיה גאולתינו זאת שתהיה בדמיון גאולת מצריים בהרבה ענינים, מלבד שתהיה בה תוספת מעלה והשגה בלבבות בידיעת השם יתברך, ולא מצינו קיבוץ כל גלות ישראל כי אם בגאולת ארץ מצרים ובגאולה זו העתידיה, ומזה אמר הכתוב יוסיף ה' שנית ידו לקנות את שאר עמו, אמר שנית כנגד גאולת ישראל ממצרים ששם היו כל ישראל מקובצים כי בגאולת בבל לא נתקבצו כולם שלא עלו מבבל רק אלפים וארבע ריבוא, ורוב ישראל גלו לחלך וחבור נהן גוזן בהרי מדי ושוב לא חזרו זה אמר הכתוב שנית עכ"ל.

גילוי הקץ רק באחדות

והנה נחזור לענינו להבין על פי פשטות למה נסתם מיעקב הקץ ונסתלק השכינה ממנו, ומעיקרא מאי קסבר יעקב שיוכל לגלות את הקץ, ומה היתה העיכוב שלא גילה את הקץ והתחיל לומר דברים אחרים.

ולפי ענ"ד נראה לומר בעז"ה בדרך הפשטות דהנה כשדקדק הפסוק שאמר יעקב אבינו לבניו, האספו והגידה לכם את אשר יקרא אתכם האחרית הימים ובפסוק השני כתוב הקבצו ושמעי בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם" דנראה כמיותר דכבר אמר האספו ואגידה וכו' ולמה אמר אח"כ הקבצו ושמעו וגו'.

ולכן נראה שיש כאן ב' דברים שאמר יעקב דהנה ידוע שתיבת "האספו" ותיבת "הקבצו" המשמעות הוא לכאורה אחד הוא, והוא משמות הנרדפים, אבל באמת יש חילוק ביניהם (עיין בכלי יקר)

ולפי ענ"ד נראה לומר שאמר יעקב אבינו בתחילה האספו שכוונתו שיבואו יחדיו כל בניו באגודה אחת באחדות כאיש אחד ובלב אחד, וזה לשון "האספו", ואז אמר להם יעקב אבינו שאם כך תעשו אגיד לכם את הקץ ואשר יקרא אתכם האחרית הימים, כי חז"ל אמרו שאין ישראל נגאלים אלא כשהם באגודה אחת ואח"כ אמר להם שאם לא כך יהיה אלא שיהיה בבחינת "הקבצו" שהכוונה שיבואו כולם יחדיו אבל לא באיש אחד ובלב אחד ורק שכל אחד ואחד הוא לעצמו ורק מפני שכולם הם בני יעקב לכן הם באו יחדיו ליעקב אביהם, ואז אמר להם שיהיה רק "ושמעו", דהיינו שתשמעו דברים אחרים אף שהם גם כן דברים קדושים, אבל זה לא גילוי הקץ שזה רק אפשר אם הם באגודה אחת מאוחדים, ולכן כשבאו בני יעקב וביקש יעקב לגלות להם את הקץ שסבור שהם מאוחדים באמת, אבל נסתם ממנו לומר את הקץ כי נסתלקה ממנו השכינה וכמו שפירש רש"י והתחיל לדבר דברים אחרים, כי אז ידע יעקב שלא באו כמו שאמר, ולכן לא היה יכול לגלות להם את הקץ האמיתי. ובאמת שליוסף הצדיק גילה לו יעקב את הקץ.

וכמו שכתב בעל הטורים בפירושו על הפסוק וישבע יוסף את בני ישראל לאמר פקוד פקוד וגו' (נו, כה) בשם המדרש "שהשבעים שלא ידחקו את הקץ כי יוסף ידע את הקץ כי יעקב גילה לו עכ"ל.

גילה הקץ ליוסף שאהב את אחיו

וצ"ע למה ליוסף כן גילה יעקב את הקץ ולפי הנ"ל אפשר לומר כי אצל יוסף היה האחדות בשלימות עם כל אחיו שרק הם שנאו אותו, אבל הוא לא שנא אף לא אחד מהם, וכן מצינו בפסוק שאביו אמר לו לילך לאחיו לשכם, והוא לא חשד בהם שירצו להורגו כי הוא חשב שאם הוא אוהב אותם גם הם לא יעשו כזאת להרוג אותו ח"ו, וגם מצינו בפסוק "ויכר יוסף את אחיו", כשנמסרו בידו הכיר שהם אחיו וריחם עליהם, והם לא הכירוהו כשנפל בידם לנהוג בו אחוה עכ"ל.

וגם להלן כתוב שאמר יוסף לאחיו "אל תעצבו ואל יחר בעיניכם כי מכרתם אותי הנה כי למחיה שלחני אלוקים לפניכם (מה, ה) וגם בפרשה שלנו "ויחי כתוב ויאמר אליהם יוסף אל תיראו וגו' ואתם חשבתם עלי רעה אלוקים חשבה לטובה וגו', ועתה אל תיראו אנכי אכלכל אתכם ואת טפכם וינחם אותם וידבר על ליבם" מכל אלו רואים גדלותו באהבת אחיו השבטים הק', ולכן הוא ראוי שיגלה לו יעקב את הקץ, כי הוא בבחינת "האספו" באגודה אחת ואז זוכים לגאולה וכו"ל.

שירות ותשבחות לא-ל חי

וזה הענין היה אחד מעיקרי יסודות החסידות על דרך הבעש"ט הק' ותלמידיו עד דורינו אנו שכי"ק מרן אדמו"ר זיע"א היה מעורר אותנו תמיד על ענין זה לבוא ולהסתופף יחד ובפרט בשבתות קודש ובפרט בליל שבת קודש בשירות ותשבחות לחי העולמים ויתן ה' שנתחזק כולנו יחד באחדות האמיתי ונזכה עי"ז להגאולה השלימה ע"י משיח צדקינו ברחמים ובחסדים מגולים בב"א.

קול קראלי - 074-7962278

בניני חיים

שכל את ידיו כי מנשה הבכור

ולכאורה הטעם הוא ההיפך של עשיה, אלא למדה תורה דרך ארץ שניהוג אדם כבוד בחבירו לפי הראוי לו, ואע"פ שהיה יכול יעקב ע"ה לחזור ולהעמידם כרצונו זה לימינו וזה לשמאלו, אלא שכוונתו היה שלא לבייש את מנשה ולכן שכל את ידיו בראשם וק"ל.

נועם אלימלך

האספו ואגידה לכם

פי' תתאספו ותתאגדו יחד, את אשר יקרא אתכם באחרית הימים, זה דבר אשר יהיה יקר וחשוב מאוד בעבורכם בעקבתא דמשיחא

הרה"ק מרוז'ין ז"ע

וירא מנוחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה וכו'

וירא מנוחה כי טוב, זו שבת ואת הארץ כי נעמה זו ארץ ישראל, ע"י מה זוכים לזה ויט שכמו לסבול, היינו עמל בתורה ובעבודת ה', זוכה שמרגיש טעם בשבת, ומרגיש קדושת ארץ ישראל.

הרה"ק מאפטא ז"ע

האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים

ע"י כח האחדות "האספו" יבוא השפעות משמים, "ואגידה לכם" (מלשון גוד אחית) שאוריד לכם השפעות טובות מן השמים, ואילו היו ישראל באגודה אחת מיד נגאלין, שאם יהיו באחדות אז יקרא אחרית הימים, אז יבוא הקץ של גלותנו המר עם משיח צדקינו

אור ישע

הקבצו ושמעו בני יעקב

אין התורה ניקנת אלא בחבורה, לפכך רק אם "הקבצו" אם תתקבצו יחד בחבורה ואגודה אחד, אז "ושמעו" תוכלו לשמוע ולהבין ולהחכים קניני התורה.

משמרת איתמר

כרע רבץ כאריה

זו מידתו של יהודה, שאפילו לפעמים הוא נופל ממדרגתו וכורע 'כרע רבץ' בכל זאת הרי הוא גבור ואמיץ כאריה, ואיננו נופל לזרועות היאוש, כי אם הוא מודה בכשולו ומתנער מיד לקום, על ידי תשובה, כשם שלא היה יהודה בוש להודות במעשה תמר, ומכך נוצר המשיח

חידושי הרי"ם

פקוד יפקד אלוקים אתכם והעליתם את עצמותי בזה אתכם

והנה כתיב (פ' וישב) ויקנאו בו אחיו, שהם חשדוהו שכל חלומותיו באו לו מחמת הרהורי דיומא שמתקנא במלכות יהודה וכו', והנה אמר"ל (שבת קנ"ב) על הכתוב (משלי יד) ורקב עצמות קנאה שכל מי שיש לו קנאה בליבו עצמותיו נרקבים, וע"ז רמז להם כאן יוסף להוציא זה החשד מקרבם, אשר בעת כי פקוד וגו' והעליתם את עצמותי וגו' ותראו שנשאר בשלימות ללא גרגיר רקב, בזאת תדעון שכל החלומות היו ללא שמץ קנאה בלבי.

כ"ק אדמו"ר ז"ע ב' חוקי חיים

הדפסת והפצת גליון השבוע

נדבת

מורינו הרה"צ ר' מרדכי שליט"א

לזכר נשמת זקינו

הרה"ק ארי' לייביש בהרה"ק רבי סיני ז"ע

מצאנז זמיג'ראד

מחותנו של רבינו הגה"ק ב' ויגד משה ז"ע

יא"צ ח"י טבת

דבר בעתו

גודל מעלת ימי השובבי"ם -

שובו בנים שובבי"ם חוץ מאחר (חגיגה טו) בתיבת אחר מרומזים זמני התשובה שבחודש תשרי מיראה ומאהבה, א' רומז על היום המיוחד בשנה יום כיפור, ח' רומז על שבת, ימי הסוכות ויום שמיני עצרת, ר' רומז על ראש השנה, שובו בנים בזמני פרשיות שובבי"ם, חוץ ממה שעשיתם תשובה באחר בזמנים שבחודש תשרי.

עטרת ישועה

שובבי"ם הם כמו עשרת ימי תשובה והוא זמן שמקובל התפילה בבחינה כמו עשרת ימי תשובה, והנה כלל ענין שובבי"ם הוא לתקן את המידות ולקדש החושים לשמור עצמו מעצבות כעת וגאווה.

תולדות אהרן - זיטאמיר

הנה לאשר בשבת זו מתחילין ימי שובבי"ם לשוב בתשובה שלימה על חטאת נעורים רח"ל, והם ימי תשובה כמו עשרת ימי תשובה ממש, שעל ידי התשובה מתקנים כל הפגמים עד שמתבטל הקטיגור.

עטרת ישראל

ידוע מה שכתבו בספרים הקדושים דבימים האלו שמתחילין פרשיות שובבי"ם, הוא מסוגל מאוד לשוב על חטאת נעורים ולתקן מדת היסוד, כי בימים האלו מתעורר התיקון שהיה במצרים שתיקנו מדת היסוד והעלו הניצוצות הקדושים לשרשן.

צמח צדיק

איתא בכתבי האריז"ל שאלו הימים מסוגלים לתקן פגם מדת היסוד, כי קריאת פרשיות אלו מעוררים הזמן שהיו ישראל משועבדים במצרים, והכל היה בשביל לברר הניצוצין קדישין של אדם הראשון וכידוע כל זה כי צריכים מאוד להתחזק ולהתאמץ לעשות תשובה בימים קדושים האלו וכו' ובפרטות בימים אלו אשר אפילו הרהור תשובה אחד מועיל בזמן הזה המסוגל ומיוחד לתיקון זה יותר מבשאר זמנים.

אדמו"ר ז"ב שומר אמונים ז"ע

קדושת השבת

המלאך הגואל אותי מכל רע יברך את הנערים וגו'. הנה אמרו חז"ל השומר שבת אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו, ומצות שבת הוא הגואל מכל רע, ובכח מצות שבת היה ממשיך עליהם הברכות כי הוא מקור הברכות, ואפשר יוכל להיות אשר זה המעשה היה ביום השבת, כמנהג צדיקים הקדמונים לברך את בניהם ביום שבת, ולזה אמר שמי ושם אבותי אברהם ויצחק, כי הם נגד סעודתי דשבתא, דאברהם יצחק ויעקב כלולין בהן, ולזה עולה המלאך הגואל מכל רע במספר "שבת" עם "צדיק" כי על ידי שבת מוחלין כל הרעות ונעשה צדיק

אמרי נועם

מוסדות קראלי בארה"ק

מזלא טבא וגדיא יאה

לאנשי שלומינו אשר השמחה במעונם

הר"ר יעקב חיים ניילנגר הי"ו

לאירוסי הבת בשעטומ"צ

הר"ר יעקב שלום דים הי"ו

להולדת הבת

הר"ר פנחס ליבוביץ הי"ו

להולדת הבן במז"ט

יה"ר שירווי רוב נחת ותענוג דקדושה מכל יוצ"ח
רבנן ותלמידהון מערכת "אמונת חיים"

הליכות חיים

משחק קלפים

ויקראו ימי ישראל למות ויקרא לבנו ליוסף ויאמר לו אם נא מצאתי חן בעיניך שים נא ידך תחת ירכי ועשית עמדי חסד ואמת אל נא תקברני במצרים. (בראשית מ"ז, כ"ט).
ובכש"י כתב: אל נא תקברני במצרים, וכו', ושלל יעשוני מצרים עבודה חלילה. עכ"ל.

הנה מצוי אצל ילדים משחק קלפים, שזה בתוך קופסה קטנה, ובתוכו יש קלפים של מלך ומלכה, וכו'. והשאלה אם ראוי לשחק במשחק זה, או לא, כמו ששמעתי מכמה ת"ח חשובים, שזה כעין עבודה זרה המשחק הזה,

וכתב לי ידידי הגאון הנפלא רבי ברוך דדון שליט"א, וזה לשונו: הדבר ידוע שמשחק הקלפים עם צורות שעל גבם, היה מאוס בעיני רבותינו, וכמו שכתב בעל קדושת לוי [דרושים לחנוכה דף ע'ן] וזה תורף דבריו: בעונתנו הרבים נפרצה פרצה באחינו בית ישראל, לשחוק בקארטין, אלו הקלפים, כשמו כן הוא, זה קליפה, דהיינו פסולת, מקליפות הטומאה. אבל זהו רק רמז. בכל אופן הוא אומר כך, אבל הוו יודעים, שבכל קארט יש בודאי קליפה גדולה אשר לא ראוי להזכירה. הוא אפילו לא רוצה להזכיר את שמה. סהדי במרומים שלא לדרוש כוונתי, רק להסיר מכשול מבני אדם. דעו אחי ורעי, כמה מכשולות יש בשחוק הזה. אחת, שבודאי בעת הזאת נשכח ממנו יראת ה'. השנית, שבודאי נראה בעיני שהוא גזל. השלישי, שמטמאים את עצמם בקליפות אשר אין ראוי להביא תוך הפה. המשחק הזה, הוא כותב שם שהם עובדים לצורת המלך והשרים, וראיתי בעוד ספרים שמזכירים את עניין זה, אם כן זה לא לחנם. כי בעצם יש אמנם עוד כמה דברים רעים בדבר הזה. יש עניין של ביטול תורה, ומושב לצים, וכן גזל לאלה המהמרים בהם, שזה עוון חמור. אבל כעת איננו מדברים מהצדדים הללו, כי אנו מדברים אפילו על אנשים שישחקו בלי כסף. אבל מצד ביטול תורה, בודאי שיש. ואפילו ילדים שמשחקים בזה, צריכים לדעת שיש במשחק זה טומאה גדולה. עכ"ל.

וכן כתב בספר יסוד ושורש העבודה שער י"ב פרק א'. והגר"ח פלאג' בספריו הבהירים הזהיר על כך פעמים רבות. וכן הובא בספר "הזקן הפשוט על רבי שמעון חירארי זצ"ל, שכך הזהירו גדולי צדיקי תוניס, והזהירו מצורות אלו. וה' יצילנו מן הכיעור ומן הדומה לו. עכ"ל.

מאת הרה"ג **גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א**
מו"צ בבית הוראה "הלכה למשה" דקהילתנו הק'

מוסדות קראלי בארה"ק

ברכת מזל טוב

לידידינו עוז איש חי ורב פעלים לתורה וחסד העומד לימינינו בכל עת, ראש וראשון לכל קדשי בית חיינו

הר"ר אהרן יוסף קורניצר הי"ו

לאירוסי הבן הבה"ח **אברהם צבי הי"ו**

עב"ג בשעטומ"צ

יה"ר שירוה רוב נחת ותענוג דקדושה מכל יוצ"ח

רבנן ותלמידהון מערכת "אמונת חיים"

דוא"ל מערכת "אמונת חיים" 3118494@gmail.com

ביאורי חיים

ויזבח זבחים לאלוקי אבי יצחק

ופירש"י חייב אלס זכבוד לזני יותר מכבוד זקינו לפיכך תלה זלחוק ולא זלזלהס.

מכאן פוסק הרמ"א (יו"ד ר"מ) שישנו חיוב לכבוד גם את זקינו, אבל המהר"ק סובר דאין חייב בכבוד סביו וראייתו מגמ' סוטה (מט) וז"ל הגמ' רב אחר בר יעקב איטפל ביה בר' יעקב בר ברתיה כי גדל א"ל משקין מיא, א"ל לאו בריך אנא, והיינו דאמרי אנשי רבי רבי בר ברתך אנא, וכתב המהרש"א אע"ג בבני בנים הרי הן כבנים, ואפילו ברא לברתא כדאמרי' ביבמות (סב:) היינו לענין מצות פ"ר והיינו טעמא משום דלשלבית יצרה והאיכא לענין כבוד אב אינו כבנים עכ"ל ומבואר גא"צ לכבוד זקינו ולכאורה קשיא על הרמ"א.

וכתב החת"ס (יו"ד שמה) שע"י מילוי המים היה מתבטל מתלמוד תורה ולכן א"צ לכבדו בכה"ג, אבל אביו חייב לכבדו אף שמתבטל קצת, אמנם הגרעק"א מביא בשם הא"ז במה שכתב הרמ"א דכבוד אביו יותר מכבוד זקינו, היינו דווקא שאם יש לו לכבוד לאביו ואביו אזי אביו קודם אבל בלא"ה חייב בכבוד אביו בכל מילי כמו שחייב לאביו עכ"ל, וא"כ הדרא קשיא לדוכתא מדוע לא השקה ר' יעקב את זקינו מים.

וע"כ נבאר כמ"ש בשו"ת שתי הלחם (למהר"ם חגיז סי' מג) דיש לחלק בין בן הבן לבן הבת היורדת דרגא אחר נישואיה והתם הרי ר' יעקב היה בן בתו ולכן לא כיבדו, אבל הרמ"א מיירי בבן בנו, וכ"כ בביאור הגר"א (סקל"ד) דלאבי אמו פטור כמ"ש בב"ר דבני בנות אינם כבנים.

אמנם בספר חרדים (פ"ד מ"ע פה סק"ג) כתב להביא שיש חיוב כבוד גם באב אמו, וצ"ל דסובר כהחת"ס דא"צ לכבדו כאביו בכל מילי, והנה בשו"ת טוב טעם ודעת למהרש"ק (ח"א סרי"ג) כתב ג"כ שאין לחלק בין בן הבן לבן הבת, והא דאיתא בגמ' סוטה (מט.) דאין צריך לכבדו יש לחלק בין אם אביו ואמו בחיים או ל, באם הם בחיים אז כיון שהם עצמן חייבים בכבוד אביהם, גם בנייהם חייבים לכבוד אביהם בזה עצמו הוי כיבוד האב כשבנו מכבד את אביו זקינו, וכן באבי אמו אבל אם אביו ואמו אינם בחיים כיון דהם עצמם אינו בכלל חיוב, גם בנייהם פטורין מלכבד אבי זקינו עכ"ל, וכע"ז כתב הרעק"א.

וכ"ז בנוי על שיטתם דהנכד מחויב בכבוד הסבא הוא מכ האבא אבל למש"כ החרדים הטעם החיוב הוא דבני בנים הרי הם כבנים א"כ פשוט שאין לחלק.

הדפסת והפצת גליון השבוע

לזכר נשמת

הרה"ק **חיים מרדכי** בהרה"ק רבי **איתמר זי"ע**

מנדבורנה

שאמר על רבינו הק' זי"ע בעת שקם לכבודו בעת עריכת שוה"ט, פניו מאירות, הער האט ריינע פנים, כן שמינה את רבינו ללמוד עם אחיינו האדמו"ר מפייטסבורג זצ"ל אמר הער איז הערליכע אינגרמן

יא"צ ט"ו טבת